

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ НА ЗАНЯТТЯХ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ

У статті розглядається проблема самостійної роботи студентів в умовах кредитно-модульної системи. Аналізуються можливості застосування комплексу вправ зі скакалкою і обручем як вид самостійної роботи студентів, який дозволяє виявити спритність, координованість, витривалість.

Ключові слова: контроль, оцінювання, студент, самостійна робота, комплекс вправ.

У зв'язку з приєднанням України до Болонського процесу, модернізації системи вищої освіти, особливої значущості набуває проблема самостійної роботи, контролю і оцінювання студентів в умовах кредитно-модульної системи. Актуальність проблеми обумовлена принциповими змінами у системі оцінювання результатів навчання студентів при здійсненні модульно-рейтингового контролю. Крім того, самостійна робота, як складова навчального процесу, забезпечує діагностику результатів освітньої діяльності у вищій школі. Досягнення відповідності стандартам європейської системи освіти, затвердження загальноприйнятої системи освітньо-кваліфікаційних мір, вимагають впровадження різних видів самостійної роботи студентів.

Поняття «Самостійна робота» досліджувалося в дидактиці протягом тривалого періоду. На її значення і необхідність вказували Я.А.Каменський, Ж.Ж. Руссо, Г.С. Сковорода, М.І. Пирогов, В.А. Сухомлинський та інші видатні педагоги [1]. У сучасних дослідженнях розкривають: значення самостійної роботи, (М.О.Данилов, Б.П.Осипов, В.К.Буряк, Г.Б.Срода, О.В.Усова, Л.М. Макеева); види самостійних робіт і методику їх організації (Л.М. Макеева, Л.В.Жарова, Л.Е.Книш, Х. Лійметс, Г.О. Лозова, І.І. Малкин, Е.К. Рентюк.);

Метою роботи було розроблення засобів та методів побудови самостійних занять студентів-медиків на основі комплексів вправ зі скакалкою та обручем, обґрунтувати засоби підбору методів, які сприятимуть розвитку складових частин виховного і оздоровчого процесу студентів.

Матеріал та методи дослідження. Об'єктом дослідження є студенти медичної академії. *Основними методами були:* теоретичний аналіз і узагальнення науково – методичної літератури вітчизняних та іноземних авторів. Опитування та анкетування студентів, педагогічне тестування, фізіологічні й психофізичні методи дослідження, підбір засобів і методів, які сприятимуть удосконаленню самостійної роботи студентів.

Виклад основного матеріалу. Взагалі, навчання, як двобічний процес, передбачає діяльність всіх його суб'єктів. У вищій школі цей процес можна розглядати, як спеціально організовану взаємодію викладача і студентів, з метою опанування майбутніми фахівцями основ соціального досвіду, накопиченого людством у різних галузях науки, а також розвитку, виховання потреби в самоосвіті і самовихованні. Самостійна робота студентів необхідна не лише для опанування певної дисципліни, але і для формуванні навиків самостійної роботи взагалі (зокрема, в навчальній, професійній діяльності), формування здатності брати на себе відповідальність самостійно вирішувати проблему, приймати конструктивні рішення [5].

Більшість учених виділяють три головних типи самостійних робіт – репродуктивні, вибірково відтворюючі і творчі. У науковій літературі визначені основні показники самостійності студента, як майбутнього фахівця: 1) самостійно здійснювати пошук необхідної інформації, використовуючи широку джерельну базу науково-природного і професійного напрямку; 2) самостійно вести спостереження за об'єктами та явищами природи; 3) самостійно аналізувати явища і вирішувати професійні завдання [2].

У науці пропонуються різні класифікаційні схеми самостійних робіт з характеру навчальної діяльності. У дидактиці це трактується, як зовнішнє вираження діяльності викладача і студентів, які здійснюються в установленому порядку і в певному режимі; способи управління пізнавальною діяльністю для вирішення відповідних дидактичних завдань. Істотними ознаками організаційних форм навчання є: характер спілкування; вибір і послідовність ланки навчальної роботи; режим годинний і просторовий [7].

В умовах кредитово-модульного обліку у вищому навчальному закладі особливості організації самостійної роботи мають величезне значення. Поняття «Самостійна робота» дуже широке, багатогранне і тому має декілька визначень, які характеризують його з різних сторін. Самостійну роботу студентів у вузі можна розглядати як форму навчальної діяльності. Її виконання потребує досить високого рівня самосвідомості, рефлексивності, самодисципліни, особової відповідальності. Успішне виконання самостійної роботи студентами можливо за таких умов: 1) мотивація навчального завдання для самостійної роботи; 2) чітка постановка пізнавальних завдань; 3) визначення можливих джерел інформації; 4) критерії оцінки самостійної роботи.

Самостійна робота – це робота студентів, яка планується і виконується за завданням і при методичному керівництві викладача, але без його безпосередньої участі [4].

Для вдосконалення рівня загальнорозвиваючих виконуваних вправ на практичному занятті, рекомендується самостійне виконання завдань, вивчених раніше на заняттях. Тому нами був розроблений перелік теоретичних питань по фізіології спорту та розвитку фізичних якостей, направлених на ознайомлення і практичне вживання знань та умінь студентами на практиці [3].

Для практичного виконання фізичних вправ з обручем було запропоновано комплекс вправ: 1. В.п. - обруч вертикально вниз, хват за верхній край. 1-2. Сійка на носках, обруч вверх, утримуючи лівою, права рука ковзає по обручу. 3-4. В.п. 5-8. Те ж, утримуючи обруч правою. Повторити 4 рази. 2. В.п. - сійка усередині обруча, хват на рівні попереку. 1. Упор присівши. 2. В.п. 3. Присід, обруч вверх. 4. В.п. Повторити 8 раз. 3. В.п. - обруч вертикально внизу-ззаду, хват за верхній край. 1-2. Нахил вперед, руки по обручу вниз. 3-4. В.п. 5-8. Поперемінно обертати обруч, обвести його вправо навколо тіла. 9-16. Те саме, виконати вліво. Повторити 2 рази. 4. В.п. - сійка ноги нарізно, обруч вертикально внизу-ззаду, хват за верхній край. 1. Нахил вліво, обруч вліво, нижній край торкається підлоги, праву руку вверх. 2. В.п. -4. Те саме вправо. Повторити 8 раз. 5. В.п. - руки в сторони, обруч в лівій. 1-8. Обертання обруча вперед. 9-16. Те саме правою. Повторити 2 рази. 6. В.п. - сійка ноги нарізно, обруч вертикально попереду, хват за середину. 1. Поворот тулуба наліво, обруч горизонтально вверх. 2. В.п. 3-4. Теж саме направо. Повторити 4 рази. 7. Ходьба на місці (обруч на правому плечі).

Для практичного виконання фізичних вправ було запропоновано комплекс вправ зі 20 стрибків на скакалці, в який включені всі види рухової активності студента. Це спочатку спокійне виконання стрибків на місці та в русі на одній і на двох ногах; потім поступове збільшення швидкості, зміна напрямку руху і виконання подвійного стрибка (швидке прокручування скакалки - 2 рази за один стрибок) в кінці вправи.

Виконання даного комплексу дозволяє студентам виробити координовані дії, бути уважним і урівноваженим, а також проявити певну витривалість. Виконуючи комплекс вправ студенти показують свою координованість, спритність, витривалість [5]. Проведені заняття з розучуванням комплексу на скакалці та обручі викликали у студентів інтерес і бажання займатися фізкультурою самостійно удома. Для організації самостійної роботи дуже важливо врахувати особливості всіх її етапів і організаційних форм, які складають основу класифікації самостійної роботи. У медичному вузі слід враховувати, що перерва між парами складає 40 хвилин, а 4 пара закінчується о 17 годині.

У вузі функціонують різні організаційні форми навчання: лекції, практичні заняття (семінари, лабораторні роботи, практикуми, самостійна робота студентів під контролем викладача, науково-дослідна робота студентів, виробнича практика).

Всі форми навчальної діяльності при кредитно-модульному навчанні, прямо пов'язані зі всілякими формами самостійної роботи. Згідно зі світовою практикою, співвідношення часу, який відводиться на аудиторну і самостійну роботу, у вищих закладах освіти складає приблизно 1/3 [5,6].

У цілому, застосування навчального рейтингу активізує самостійну роботу студентів, сприяє її ритмічності і систематичності протягом семестру, формує позитивну мотивацію до навчання, самостійність, як рису особистості, її ініціативність, відповідальність, що є показниками творчого підходу до діяльності. Самостійна робота студентів дає можливість не тільки порівнювати навчальні досягнення, а й їх творчий потенціал.

Висновок

Представлені теоретичні питання і практичний комплекс фізичних вправ зі скакалкою та обручем дозволить студентам при самостійних заняттях освоїти матеріал по фізичному вихованню і тримати тіло в спортивній формі. Отже, самостійна робота студентів, як складова навчально-

виховного процесу у вищих медичних навчальних закладах, всебічно впливає на ефективність процесу навчання.

Список літератури

1. Бальсевич В.К. Нові технології формування фізичної культури школяра / В.К. Бальсевич, Л.І. Лубишев // Проблеми вдосконалення фізичного виховання загальноосвітніх шкіл: сб. науч. робіт міждун. семінару. – М.: - 1993. – С.42-50.
2. Бубе Х. Тести в спортивній практиці / Х. Бубе, Г. Фек, Х. Штюблер [та ін.] // – М.: Фізкультура і спорт, - 2008. – 240с.
3. Губка П.І. Мотивація до оздоровчої діяльності студентів./ П.І. Губка, В.І. Іванов, О.Д. Корнієнко // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. - 2001.-№12. - С. 15-20.
4. Губка П.І. Професійно-прикладна фізична підготовка студентів-медиків на основі оцінки рівня рухової та психофізичної підготовленості/ П.І. Губка, О.В. Лупало., С.Г. Копчикова //Світ медицини та біології, - 2012.-№1.-С.55-58.
5. Макаров Р. Н. Профессиональная надёжность и пути конструктивной целевой модели и физической подготовки специалиста «Методологические подходы к решению проблемы надёжности человеческого фактора в условиях научно – технического прогресса» / Р.Н. Макаров // - Одесса? - 1998 С. 12 – 15.
6. Миколенко Л. Функціонування дослідження фізичної підготовки / Л. Миколенко // - Здоров'я та фізична культура.-2005-№17, С.2-3.
7. Макеєва Л.М. Особливості проведення самостійної роботи на заняттях фізичного виховання в умовах кредитно-модульної системи організації навчального процесу / Л.М. Макеєва // .Науковий часопис. НПУ ім. М.П. Драгоманова. - Серія 15. - С.151-155.

Реферати

ОСОБЕННОСТИ ОРГАНИЗАЦИИ САМОСТОЯТЕЛЬНОЙ РАБОТЫ НА ЗАНЯТИЯХ ФИЗИЧЕСКОГО ВОСПИТАНИЯ СО СТУДЕНТАМИ-МЕДИКАМИ

Губка П.И.

В работе исследовано значение самостоятельной работы, как составной части образования, здоровья и воспитания студентов-медиков. Было установлено, что недостаточно организованная самостоятельная работа отрицательно влияет на здоровье студентов. Определены средства самостоятельной физической подготовки, которые положительно влияют на состояние здоровья и воспитание студентов.

Ключевые слова: контроль, оценивание, студент, самостоятельная работа, комплекс упражнений.

Стаття надійшла 25.12.2013 р.

FEATURES of ORGANIZATION INDEPENDENT WORK DURING CLASSES OF PHYSICAL EDUCATION WITH STUDENTS-PHYSICIANS

Gubka P.I.

The value of independent work is in-process investigation, as the component part of education, health and education of students-physicians. It was set that poor organized independent work, negatively influences on the health of students. Facilities and methods of independent physical preparation, that positively influence on the state of health and education of students, are certain.

Key words: control, evaluation, student, independent work, complex of exercises.

УДК 378.146-616.092

Ю. В. Сілкина, В. В. Колдунов, Г. А. Клопоцький, С. І. Хмель,

Ю. В. Козлова, В. М. Бібікова, В. А. Гузь

ДЗ «Дніпропетровська медична академія МОЗ України», м. Дніпропетровськ

АНАЛІЗ МОТИВОВАНОСТІ СТУДЕНТІВ ДО ОТРИМАННЯ НАВИЧОК КЛІНІЧНОГО МИСЛЕННЯ НА КАФЕДРІ ПАТОЛОГІЧНОЇ ФІЗІОЛОГІЇ

Вивчені результати іспиту з патологічної фізіології та тестового контролю КРОК-1 студентів медичних факультетів (бюджетна та контрактна форми навчання) за 2012-2013 навчальний рік із визначенням індексу кореляції Пірсона (П) між зазначеними показниками. Високий рівень мотивованості характеризувався П вище 0,7; середній рівень був при П 0,5-0,7; слабкий рівень при П менше 0,5. Було встановлено, що рівень мотивованості на І медичному факультеті є найвищим (П=0,74, $p<0,05$). Студенти, які навчаються за спеціальностями «Медико-профілактична справа» (бюджетна форма) та «Лікувальна справа» (контрактна форма) мають низький рівень мотивованості (П=0,50 та 0,38 відповідно, $p<0,05$).

Ключові слова: студенти, навчання, екзамен з патофізіології, Крок-1.

Впровадження Болонської системи навчання у вищих навчальних закладах України, у тому числі медичних, потребує постійного вдосконалення методичної бази та посилення вимог до знань та умінь студентів, оскільки однією з головних вимог Болонського процесу є забезпечення високої якості освіти [1,3]. Це тягне за собою необхідність адаптації стилістики викладання та корекції процедури підсумкових контролюючих заходів у зв'язку з проходженням студентами загальнонаціонального незалежного тестування КРОК.

Патофізіологія, яка викладається студентам медичних факультетів на 3 курсі, входить до п'ятірки найбільш представлених у базі КРОК-1 дисциплін (16,5 % від загальної кількості тестових завдань). Добрий результат складання тестів з патофізіології є запорукою результативного проходження контролю загалом. Саме тому підвищення вимог до студентів в аспекті знання ними тестів бази КРОК є абсолютною необхідністю [4]. Але... Навчання дисципліні, яка потребує логічного мислення, пошуку причинно-наслідкових зв'язків, прогнозування, не може проходити